

Núm. 22

BUTLLETÍ INFORMATIU

Hivern 2007

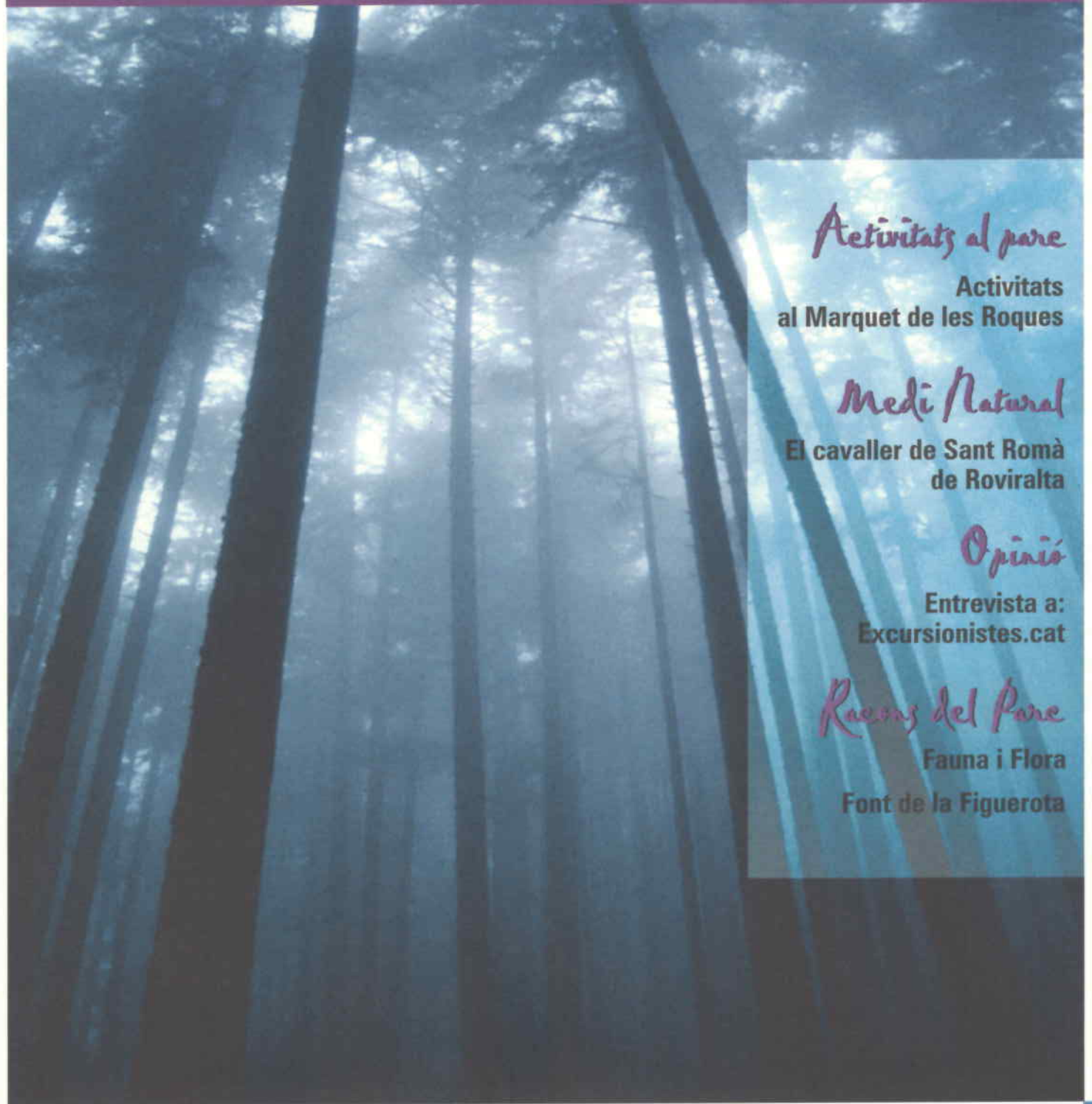
PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I L'OBAC · CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
Xarxa de Parcs Naturals

Centre de documentació
Terrassa E 2751

Voltant pel Parc

de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Activitats al parc

Activitats
al Marquet de les Roques

Medi Natural

El cavaller de Sant Romà
de Roviralta

Opinió

Entrevista a:
Excursionistes.cat

Racones del Parc

Fauna i Flora
Font de la Figuerota

Activitats al Marquet de les Roques

Poemes i poetes a la vora del foc

Horari: De 18 h a 19.30 h.
Lloc: Masoveria del Marquet de les Roques (Marquet de les Roques).
Població: St. Llorenç Savall, vall d'Horta, km 17 ctra. B-124.
Accés: Gratuït.

Tipus públic: General.
Descripció activitat: Durant cinc dissabtes a la tarda, a la casa pairal de la família de Joan Oliver-Pere Quart, al Marquet de les Roques a St. Llorenç Savall, tindrà lloc un seguit de recitals de poesia ben particulars. Les lectures poètiques es faran a l'antic menjador de la masoveria, a la vora de la gran llar del foc, i els assistents podran degustar poemes i torrades alhora.

Dates: Dissabte 10 de març, a les 18 h, seran Enric Casasses, Carles Hac Mor i Laia Noguera.

Dissabte 24 de març, a partir de les 18 h, amb les actuacions de Dolors Miquel i Josep Pedrals

Planta't al Marquet: Sembrem patates i cigrons

Horari: D'11.30 a 14 h.
Lloc: Masoveria del Marquet de les Roques (Marquet de les Roques).
Població: St. Llorenç Savall, vall d'Horta, km 17 ctra. B-124.
Accés: 4,50€/acompanyants 1€.
Tipus públic: Grups organitzats.
Descripció activitat: Dins de l'incomparable marc del Marquet de les Roques, l'Obrador posa al vostre abast una àmplia i variada proposta de tallers, activitats de participació i joc, i itineraris lúdics per a petits naturalistes.

Taller de capses-niu

Horari: D'11.30 a 14 h.
Lloc: Masoveria del Marquet de les Roques. (Marquet de les Roques).
Població: St. Llorenç Savall, vall d'Horta, km 17 ctra. B-124.
Accés: 4,50€/acompanyants 1€.
Tipus públic: Grups organitzats.
Descripció activitat: Dins de l'incomparable marc del Marquet de les Roques, l'Obrador posa al vostre abast una àmplia i variada proposta de tallers, activitats de participació i joc, i itineraris lúdics per a petits naturalistes.

Organitzador:
Gest Lúdic i l'Obrador

Per més informació:
Tel: 93 745 00 81
lobrador@lobrador.net

El cavaller de Sant Romà de Roviralta

Sant Romà de Roviralta és una ermita situada a la meitat del camí del raval a l'Envelat al mas vell de Roviralta, i a mitjan vessant entre la carena de Casejoana i el riu Llobregat, a les envistes de Viladordis, al terme del Pont de Vilomara i Rocafort. Fou construïda el segle XIV per voluntat d'en Pera Sitjar, últim senyor laic de Rocafort, però la conclougué la seva vidua, Guillema Neroll.

Conta la llegenda que per aquell indret solia passar-hi un incrèdul i desvergonyat cavaller muntat dalt de sa cavalcadura. Quan passava per sota l'ermita, solia proferir grans injúries i impropis contra el sant titular de la capella. Però un bon dia, quan va injuriar el sant, oom tenia per costum, el cavall se li va encabritar tot dirigint-se perillosament cap a una cinglera del camí. Sense poder aturar el cavall i adonant-se que aquest fet era degut al seu ignominiós comportament, dirigí la seva mirada cap a l'ermita, demanà perdó al sant i prometé corregir la seva irreverent conducta. Just en el moment que el cavall estava a punt d'estimbar-se per la cinglera, rectificà d'un salt la seva posició salvant el cavaller d'una mort segura. Però va quedar la petjada de la ferradura gravada a la roca per a tot aquell que la vulgui veure. (Griera, dins *Legendes*, 1998, pàg. 173).

Text extret del llibre *Històries i llegendes de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*, J. Suredes i O. Sanz. Ed. Forrell, 2000.

Novetats bibliogràfiques al CDEA

Diputació de Barcelona. Parc del Montnegre i el Corredor. Guia dels Parcs, 4. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2006. 185 pàg.

Quart volum de la col·lecció sobre els parcs naturals engegada per la Diputació de Barcelona. En aquesta ocasió es fa un recorregut pel Parc del Montnegre i el Corredor. La guia, inclou una descripció de l'espai, com també un seguit d'itineraris, tot acompanyat d'un bon nombre de fotografies i gràfics del parc.

Diputació de Barcelona. Guia d'itineraris per la Xarxa de Parcs Naturals. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2006. 128 pàg.

Guia editada per la Diputació de Barcelona que recull un total de 49 itineraris pels diferents espais naturals que gestiona. Pel que fa al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, inclou els itineraris següents: A la Mola des del coll d'Estenalles, el camí Ral de Barcelona a Manresa, Balmes, masies i molins, de Sant Llorenç Savall al coll d'Estenalles, la riera de Talamanca, de Rellinars al coll d'Estenalles i La font de la Portella.

Diputació de Barcelona. Guia d'equipaments d'educació ambiental i us públic de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2006. 105 pàg.

Aquesta guia recull la informació dels diferents equipaments dels parcs de la Xarxa. Hi trobarem informació, per exemple, d'escoles de natura, equipaments i itineraris pedagògics i culturals, museus i centres de documentació, centres d'informació i atenció als visitants, i oficines dels parcs.

Crèdits

Redacció: Centre de Documentació i Educació Ambiental (CDEA) · Col·labora: Diputació de Barcelona Àrea d'Espais Naturals · Edita: Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa · Disseny i maquetació: Nexa Disseny Gràfic · Fotografies: arxiu CDEA · Impressió: Impremta Dit i Fet Han col·laborat en la redacció d'aquest número: Ramon Arribas (Regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa) · Salvador Pérez (Cap responsable del CDEA) · Anna M. López (Tècnica del CDEA) · Susanna Carmona (Periodista) · Jaume Busqueta President d'Excursionistes.cat · Personal del parc · Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa.

Ajuntament de Terrassa
Medi Ambient i Sostenibilitat

Xarxa de Parcs Naturals
Diputació de Barcelona

Imprime sobre paper reciclat

Entrevista a Excursionistes.cat

Agrupació Excursionista

“El més important és que la gent que té inquietuds i coneixements pugui trobar en aquesta entitat la possibilitat de desenvolupar activitats”

Hem conversat amb **Jaume Busqueta**, **Jaime Pavón** i **Francesc J. Suárez**, president, vicepresident i secretari, respectivament, d'una entitat terrassenca que desenvolupa diverses activitats vinculades al món de l'excursionisme. Amb un nou tarannà a l'hora d'organitzar i difondre les activitats que s'hi organitzen i, principalment, amb la voluntat que sigui una entitat oberta i participativa, aquests tres membres de la junta directiva ens expliquen de primera mà què és excursionistes.cat

Com a associació som molt novells. Vam començar el gener amb la finalitat de promoure i practicar l'excursionisme en totes les seves vessants. Plantegem una entitat tan oberta com sigui possible, tant en el suggeriment de propostes i rutes com en el grau d'implicació en l'organització. Entenem que és un element bàsic si el que volem és créixer i posar tots els mitjans perquè la gent que s'hi ha incorporat i té coneixements d'itineraris pugui assumir responsabilitats en un futur.

Una estructura molt elàstica...

A la junta som cinc persones, però hi ha més col·laboradors en l'organització. Tot just estem posant la llavor perquè en un futur s'hi incorpori més gent. Creiem que aquesta és la millor manera de funcionar. Una estructura molt restrictiva, poc més que una agència de viatges, no és el nostre concepte.

I com s'organitza tot això?

Presentem un programa mensual en què cada setmana hi ha una o dues sortides organitzades per les diferents vocalies, per exemple, la dels **Farigola Kinders**, dedicada als menuts de la casa i especialment pensada perquè els petits puguin conèixer amb els pares el medi ambient i encaminar-los cap al món de l'excursionisme. Combinem les sortides familiars amb altres de més específicament excursionistes de diferents nivells i temàtiques com, per exemple, un cicle per recórrer tota la xarxa de camins històrics del massís de Sant Llorenç del Munt i la serra de l'Obac, que va encetar la vocalia d'**Història** el mes passat amb la sortida de la Barata a Manresa i que continuarà el mes vinent amb el tram de Mura fins a Terrassa. La vocalia de **Muntanya** és més específica per fer determinades rutes per diverses serralades de tot Catalunya. El Col·lectiu d'usuaris de la bici, **CUB sense preses**, organitza sortides amb bicicleta un dissabte al mes i hi ha en projecte la vocalia de **fotografia**.

Com decidiu la programació?

Fem sortides internes per conèixer i valorar noves possibilitats. Això vol dir que al nostre rebost sempre hi tenim

excursions, si no preparades, si a punt de poder programar les que són viables com a sortida en grup. Entre tots els participants valorem quin sector agrada més i anem programant les sortides. No és un programa a la carta però hi ha inquietuds a les quals intentem respondre. Algunes vocalies ja tenen el programa molt confeccionat i d'altres es fan més sobre la marxa. Aquest sistema ens permet més llibertat. A priori la zona d'acció és Catalunya, tot i que hi ha perspectives de poder fer alguna sortida a altres punts. Utilitzem també els sistemes GPS i de cartografia, que ens permeten trobar antics camins i nous itineraris que possiblement no han estat publicats.

Com es pot conèixer l'entitat i participar en les activitats?

Intentem que la forma de connectar sigui fàcil. Parlem d'Internet per difondre'ns. Ara estem en la fase de donar-nos a conèixer amb la finalitat de la pràctica de l'excursionisme, i amb aquests objectius fem servir els mitjans que la tecnologia posa al nostre abast. Fem arribar el programa d'activitats imprès o per correu electrònic i n'intentem donar difusió a través dels mitjans de comunicació. Tenim una web amb enllaços a altres webs especialitzades. Es pot consultar tot el que organitzem i baixar el programa. Se'ns pot enviar un correu o es pot trucar al telèfon del vocal. La transmissió d'informació entre la gent funciona molt, també. Qui en vol saber més detalls o bé es vol inscriure demana informació concreta del que li interessa. Hi ha una relació directa amb els participants per poder desenvolupar totes les activitats o, fins i tot, poder desconvocar en el darrer moment una sortida. Hem volgut organitzar l'entitat aprofitant tots els mitjans actuals perquè no hi hagi cap mena d'entrebanc i qualsevol excursionista hi pugui participar. En principi aquests són els objectius i la forma d'arribar a la gent. El temps s'encarregarà que puguem anar més enllà.

És necessari associar-se a l'entitat per poder-hi participar?

El que plantegem és que les persones coneguin el que organitzem i hi participin i, si els agrada l'ambient, es facin sòcies

de l'entitat. Nosaltres considerem que qui està convençut és el millor soci i no volem forçar ningú a associar-se per poder participar a les sortides. Per l'experiència que tenim i, en les nostres circumstàncies, estem convençuts que aquesta és la fórmula més encertada.

I pel que fa al finançament...

Cal dir que en aquest tema intentem ser autosuficients, en la mesura del que sigui possible, autosuficients i cobrir les despeses mínimes amb les quotes anuals dels associats. Quan hi ha activitats extraordinàries es busquen ajudes externes. És el cas de la Festa de l'Arbre prevista per al 4 de març, per a la qual s'ha demanat ajut a les regidories de Medi Ambient i Manteniment Urbà de l'Ajuntament de Terrassa i a l'Associació Espanyola d'Arboricultura per a la reforestació d'un espai en els entorns de Terrassa.

Esteu contents amb l'acollida d'aquest nou projecte?

Tot i la recent formació de l'entitat, l'equip pertany al món excursionista. Tenim experiència i som coneguts dins aquest ambient, fet que ens ha ajudat a aconseguir la participació en aquest projecte de gent que ja ens coneixia i a tenir major ressò. Cal tenir present, però, que hi ha sortides que, o per la seva complexitat o per característiques com que no les poden fer grups massa nombrosos, es limiten per si mateixes. En aquest sentit una participació de 15 o 20 persones és prou satisfactòria. A les sortides normalment hi ha gent de Terrassa i també d'altres poblacions. A les activitats dels **Farigola Kinders**, que potser són les que tenen un cert rotatge, hi ve gent de Badalona, Sant Adrià del Besos, Santa Coloma, Barcelona, Sabadell, Granollers, Molins de Rei i algun altre lloc que ens deixem.

Excursionistes.cat

Centre Cívica Maria Aurèlia Capmany
Av. d'Àngel Sallent, 55 (antiga Bòbila Almirall)
08224 Terrassa
Tel. 609 40 37 50 · 629 35 32 07
www.excursionistes.cat
correu@excursionistes.cat

Font de la Figuerota

Es troba al torrent de Fontfreda, més avall del Roure del Parrac i sota el pujol de la Mata. S'hi pot arribar en una hora des del pla de la Falconera, al costat esquerre de la carretera de Terrassa a Talamanca, entre els km 15 i 16. El camí que arrenca a l'esquerra, tot just entrant al pla, en pocs passos tomba direcció a tramuntana. Més enllà es bifurca i continua per l'esquerra sobre el torrent del Roure del Parrac. Passa ran d'un bonic pla d'alzines anomenat sesta de la Foréstega, que es deixa enrere, i segueix fins a prop d'un collet davant el pujol de la Mata. Abans d'arribar-hi, surt a l'esquerra un camí que, després d'una petita pujada, emprèn una forta baixada fins que dona al torrent del Roure del Parrac.

Se surt a un roquetar, a l'extrem del qual es troba un caminó, i al cap de pocs passos es veu, a la dreta, el roure que porta el nom del pilar que feia carbó per aquests entorns. Continuant el camí en direcció Mura, passat un quart d'hora, en un lloc molt frondós, es troben, a l'esquerra, dues branques i un senyal de caça en un roure que assenyalen el camí. Aquí es deixa el camí principal i s'inicia el descens pel bosc en direcció al torrent. És un tros bastant fressat i sense branques d'arbres que destorbin el pas, que s'acaba ran d'unes roques; baixant per sobre les roques per un fort pendís, s'arriba al peu de la font.

Extrict del llibre 70 fonts de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, E. Grau i F. Vinyals. El Cau Ple de Lletres Editorial, Terrassa, 1997.

Fauna

Cadenera (*Cardueis carduelis*)

La cadenera és un ocell de l'ordre dels passeriformes, de la família dels fringíl·lids. És un ocell de mida petita, d'uns 12 cm. Bàsicament és granívor (s'alimenta de llavors de card i d'altres similars i a vegades de petits insectes), per aquesta raó sovintega les vores dels masos i de les carreteres on creixen certes plantes. També la podem trobar en arbredes, horts, parcs, jardins i marges de conreu.

El card, que li serveix d'aliment, també l'aprofita per fer el seu niu en arbres amb branquetes entrelligades.

El seu plomatge és molt marcat. Els ocells adults tenen el plomatge del cap negre, blanc i vermell, i a les ales bandes grogues, visibles en vol. A les femelles la màscara facial vermella és més petita que als mascles. Els ocells joves no tenen cap màscara facial vermella fins a la muda de tardor, però sí les bandes grogues de les ales.

La cadenera disposa d'una població sedentària a la qual se suma una certa població hivernant.

És un ocell molt apreciat tant per la seva estètica com pel seu cant, la qual cosa fa que a vegades es criï en captivitat.

Flora

Gatosa (*Ulex parviflorus*)

La gatosa és un arbust genistoide completament erigit d'espines, semblant a l'argelaga (), però encara més punxós. Les espines de la gatosa són densíssimes, d'uns 2 cm de llarg, sovint una mica arquejades i en part ramificades en diverses puntes. Les espines cobreixen tota la planta fins a la base del tronc, on els exemplars més vells canvien el color verd clar general per un marró grisenc, sec. La cuirassa d'espines fa de la gatosa un arbust inexpugnable, inabastable.

Les fulles petites i simples es desprenen aviat, de manera que tiges i espines són les principals encarregades de la fotosíntesi. La gatosa floreix en ple hivern; llavors canvia l'aspecte vulnerant de les espines pel groc lluminós de les nombroses flors papilionades. El to de color de les flors de la gatosa és un groc llimona, més clar que el groc ataronjat de les flors de l'argelaga.

La gatosa és una planta termòfila, mediterrània, característica de brolles i que pot esdevenir dominant en llocs on la recurrència del foc o la intensitat de pastura han estat altes. La gatosa penetra al Bages només pels límits comarcals sud i sud-est, els territoris menys exposats a les fredorades.

Puig Andreu

Si estàs interessat en rebre aquest butlletí posa't en contacte amb el CDEA, c. Cisterna, 39 baixos 2^a · 08221 Terrassa · tel. 93 780 89 00 · cdea@terrassa.cat

Ajuntament de Terrassa
Medi Ambient i Sostenibilitat

www.mediambient.terrassa.cat